

Integraal Veiligheidsbeleidsplan Heiloo 2024 - 2027

Januari 2024

Team Veiligheid

Domein Ruimtelijke Ontwikkeling

Inhoudsopgave

I. Inleiding.....	3
II. Doel en reikwijdte van het IVB.....	3
III. Partners	3
IV. Methodische verantwoording.....	4
V. Relevante beleidsstukken.....	4
VI. Veiligheidsanalyse.....	5
VII. Participatie.....	5
VIII. Thema's, ambities en wat gaan we doen?.....	6
IX. Financiële verantwoording.....	8
X. Bijlagen.....	9

I. Inleiding

In Heiloo vinden we het van belang dat onze inwoners, ondernemers en bezoekers zich niet alleen veilig voelen, maar ook daadwerkelijk veilig zijn. Het waarborgen van de veiligheid is een gedeelde verantwoordelijkheid van de gemeente samen met onze partners.

Dit Integraal Veiligheidsbeleidsplan is het uitgangspunt waarop we bouwen aan een veilige en leefbare samenleving. We erkennen dat veiligheid breder is dan alleen het handhaven van de openbare orde. Het omvat sociale veiligheid en fysieke veiligheid. In dit beleidsplan nemen we al deze aspecten mee, waarbij we ons richten op het voorkomen en beperken van criminaliteit en overlast, het bieden van hulp en ondersteuning waar nodig, en het versterken van de weerbaarheid van onze gemeenschap tegen diverse vormen van criminaliteit.

De totstandkoming van dit beleidsplan was een proces van evaluatie en consultatie. We hebben gekeken naar de ervaringen uit het verleden en de actuele veiligheidscijfers en we hebben gesproken met onze veiligheidspartners over hun ervaringen en wensen. Hun input, in combinatie met expertise van onze eigen professionals, heeft geleid tot de prioriteiten en ambities die we in dit plan vaststellen. Op 19 september 2023 zijn de contouren van dit plan in een RIA met de gemeenteraad en de aanwezige veiligheidspartners besproken.

II. Doel en reikwijdte van het IVB

In artikel 38b Politiewet is vastgelegd dat de gemeenteraad eens per vier jaar de doelen vaststelt ten aanzien van de handhaving van de openbare orde en de hulpverlening door de politie. Dit doet de gemeenteraad door middel van het lokaal Integraal Veiligheidsbeleidsplan.

Het doel van een Integraal Veiligheidsbeleidsplan is om de veiligheid in een gemeente te verbeteren en criminaliteit en overlast te verminderen. Het plan richt zich niet alleen op strafrechtelijke handhaving, maar juist ook op preventie, zorg en sociale interventie. We zien handhaving als een laatste stap en proberen te voorkomen dat het zover komt. Door zowel te kijken naar de inzet preventie als naar de inzet van handhaving wordt een integrale en samenhangende aanpak van veiligheidsvraagstukken nagestreefd.

De reikwijdte van een Integraal Veiligheidsbeleidsplan is breed en omvat verschillende aspecten van veiligheid, zoals:

- Preventie: Maatregelen om criminaliteit en overlast te voorkomen, bijvoorbeeld door het verbeteren van verlichting of het organiseren van voorlichtingsbijeenkomsten.
- Handhaving: Maatregelen gericht op het opsporen en vervolgen van overtredingen en strafbare feiten. Dit kan zowel door de politie als andere handhavingsinstanties worden uitgevoerd. Samenwerking: het bevorderen en/of behouden van samenwerking tussen verschillende partijen, zoals gemeentelijke diensten, politie, justitie, zorginstellingen, jongerenwerk en maatschappelijke organisaties. Een goede samenwerking en informatie-uitwisseling tussen deze partijen zijn essentieel voor een effectieve aanpak van veiligheidsproblemen.

III. Partners

Politie, brandweer (Veiligheidsregio NHN) en het Openbaar Ministerie (OM) zijn belangrijke veiligheidspartners. Maar zonder de samenwerking met de partners op het gebied van jeugd, zorg en welzijn en de inwoners en ondernemers van Heiloo is een veilige woonomgeving niet realiseerbaar.

Inwoners en ondernemers dragen bij door bijvoorbeeld het treffen van preventieve maatregelen, het tijdig signaleren van criminaliteit en het veilig deelnemen aan het verkeer.

IV. Methodische verantwoording

Deze methodische verantwoording beschrijft het proces van beleidsontwikkeling. Het IVB is ontwikkeld met een methodische aanpak die gebaseerd is op een veiligheidsanalyse, actieve betrokkenheid van ketenpartners en afstemming met de portefeuillehouder. Dit proces zorgt niet alleen voor beleid dat gebaseerd is op feitelijke inzichten en data, maar ook voor een beleid dat breed moet worden gedragen door de veiligheidspartners.

Hieronder is de methodiek verkort weergegeven. In bijlagen en verdere hoofdstukken is een aantal stappen (bijvoorbeeld de veiligheidsanalyse en participatie) verder toegelicht.

Stap 1: veiligheidsanalyse (hoofdstuk VI)

Stap 2: afstemming met de portefeuillehouder (hoofdstuk VI)

Stap 3: betrekken ketenpartners en gemeentelijke medewerkers (hoofdstuk VII)

Stap 4: participatie (hoofdstuk VII)

Stap 5: integratie en analyse feedback (hoofdstuk VIII)

Stap 6: definitieve beleidsvorming (hoofdstuk VIII)

V. Relevante beleidsstukken

Het IVB is geen opzichzelfstaand document. Bij de totstandkoming van dit stuk zijn andere relevante beleidsstukken betrokken. Er is en wordt daarbij – niet limitatief – rekening gehouden met de volgende (beleid)stukken.

Integraal Meerjarenbeleidsplan Veiligheid politie-eenheid Noord-Holland (hierna: IMV)

Op 9 november 2023 is in het Regionaal Bestuurlijk Overleg Politie (eenheid Noord-Holland) het IMV 2024-2027 vastgesteld. In dit plan wordt prioriteit gegeven aan de volgende vier thema's:

1. Ondernijning
2. Cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit
3. Maatschappelijke onrust en radicalisering
4. Jeugd en veiligheid

Geconcludeerd kan worden dat ondernijning en jeugd en veiligheid de komende jaren ook thema's voor de politie-eenheid Noord-Holland zijn. Op deze thema's trekken we dus samen op.

Collegeprogramma Heiloo Natuurlijk! (2022-2026)

Het thema veiligheid komt ook enkele malen terug in het collegeprogramma van Heiloo. De onderstaande passages en uitgangspunten zijn meegewogen bij de totstandkoming van dit beleid:

“Het verkeersbeleid 2018-2030 wordt geactualiseerd en wordt aangevuld met een duurzame mobiliteitsvisie voor Heiloo waarin gebruik van de fiets, OV, elektrisch rijden en autodelen, variatie

in parkeernormen, en vooral de beperkte capaciteit van bestaande infrastructuur en veiligheid een rol zal spelen.”

“We willen een gemeente zijn waarin ieder zich veilig voelt zoals LHBTIQ+, minder validen en nieuwkomers.”

Plan van Aanpak Ondernijning

Op 4 april 2023 heeft het college het Plan van Aanpak Ondernijning en het daarbij behorende maatwerkplan vastgesteld en de benodigde financiële middelen ter beschikking gesteld. De uitgangspunten van dit plan maken ook onderdeel uit van het IVB.

Vergunningen Toezicht Handhaving Beleid (hierna: VTH beleid)

Het VTH beleid is een beleidsdocument waarin de gemeente haar beleid en werkwijze vastlegt met betrekking tot vergunningverlening, toezicht en handhaving op het gebied van bijvoorbeeld bouw, milieu, ruimtelijke ordening en openbare orde.

De planning is dat in 2024 het nieuwe VTH beleid wordt vastgesteld. Onder de Omgevingswet verandert de naam hiervan in Uitvoering- en Handhavingstrategie (U&H Strategie). Het VTH beleid heeft verder geen gevolgen voor de strekking van dit IVB, maar zal wel in samenhang worden gezien met de uitvoeringsplannen (UVP).

VI. Veiligheidsanalyse

Van 1 mei tot 1 juni 2023 is een Veiligheidsanalyse gemaakt over en voor de gemeente Heiloo.

Een aantal zaken valt op in de veiligheidsanalyse van Heiloo in vergelijking met die van Bergen, Uitgeest en Castricum:

- Er is een laag percentage slachtofferschap misdaad (volgens veiligheidsmonitor 2021): 10,9% slachtoffer in Heiloo. En: 17,1% Nederland, 16,5% Castricum, 14,5% Bergen, 14,4% Uitgeest.
- Aangifte/melding winkeldiefstal is met 64% gedaald. Dat is de hoogste daling in de BUCH gemeenten.
- Jeugd die ooit harddrugs heeft gebruikt ligt onder landelijk gemiddelde en onder Bergen en Castricum (cijfers Uitgeest onbekend).
- Er is een daling van verkeersongevallen in 2022 waarbij de overige BUCH gemeenten een toename te zien is.

VII. Participatie

Raadsinformatieavond d.d. 19 september 2023

Op 19 september 2023 is een raadsinformatieavond en -markt georganiseerd om de voorgestelde prioriteiten te bespreken met inwoners, raadsleden en ketenpartners. Tijdens deze avond kwam naar voren dat ook aan verkeersveiligheid prioriteit zou moeten worden gegeven.

VIII. Thema's, ambities en wat gaan we doen?

Naar aanleiding van de eerder gestelde prioriteiten en participatie zijn we tot de volgende thema's gekomen.

- A. Ondernijnde criminaliteit
- B. Zorg en Veiligheid
- C. Verkeersveiligheid
- D. Jeugd en Veiligheid

Voor al deze thema's hebben we ambities gesteld voor de komende vier jaar en wat we daarvoor gaan doen. De concrete acties worden uitgewerkt in de tweejaarlijkse uitvoeringsplannen (UVP) die door het college worden vastgesteld.

Aandacht wordt daarnaast gevraagd voor de thema's risico- en crisisbeheersing, ook al komen deze niet naar voren uit de veiligheidsanalyse:

Risicobeheersing

Het veilig en gezond inrichten van de leefomgeving is complex. De gemeente betreft de adviseurs van team Risicobeheersing van de Veiligheidsregio NHN bij de risicoanalyse van de initiatieven voor ontwikkeling, bouw of evenementen in de ruimtelijke omgeving. Op basis hiervan kunnen gemeenten en hun ketenpartners strategische keuzes maken over de omgang met deze risico's. Ook kunnen wij ons goed voorbereiden op incidenten, rampen en crises als we vroegtijdig betrokken worden bij nieuwe ontwikkelingen in onze leefomgeving. De Omgevingswet biedt de mogelijkheid om de focus bij advisering over veiligheid en gezondheid te verleggen: meer risicogericht en meer aan de voorkant van ontwikkelingen.

Crisisbeheersing

Gemeenten hebben een wettelijke taak als het gaat om de voorbereiding op de crisisbeheersing, ook wel Bevolkingszorg genoemd. De zorg voor mens, dier en milieu is een verantwoordelijkheid voor de gemeente, ook tijdens een crisis. Een groot deel van deze specifieke taken wordt uitgevoerd door de Veiligheidsregio. Maar de gemeente is en blijft zelf verantwoordelijk voor de gemeentelijke processen. De afgelopen jaren heeft deze interne voorbereiding minimale aandacht gehad binnen onze organisatie. De vakbekwaamheid van gemeentelijke crisisfunctionarissen moet zo snel mogelijk op peil worden gebracht én onderhouden worden.

A. Ondernijnde criminaliteit

Ondernijnde criminaliteit staat al een aantal jaren hoog op de agenda, maar heeft niet eerder geleid tot een aanpak. Met het vaststellen van de Aanpak ondernijning ligt er een plan dat de komende jaren kan worden uitgevoerd. De gemeente heeft met dit plan inmiddels ook een duidelijke taak: werken aan een geloofwaardige en eerlijke samenleving en overheid, waarbij de gemeente, in gezamenlijkheid met haar partners, de regels controleert en handhaaft en, waar mogelijk, barrières opwerpt om zo criminele activiteiten te voorkomen. Daartoe zijn het opiumbeleid en de beleidsregels rondom de Wet BIBOB in onze gemeente op orde en blijft bewustwording op ondernijning en training van de weerbaarheid van het bestuur, medewerkers, inwoners en ondernemers van belang.

Ambities

1. We vergroten de weerbaarheid van bestuurders, medewerkers, inwoners en ondernemers.
2. We blijven onze informatiepositie verbeteren, zodat we beschikken over een actueel beeld van activiteiten in Heiloo.
3. We verminderen de kans op georganiseerde criminaliteit door middel van het opwerpen van barrières en inzetten van juridische instrumenten.

Wat gaan we doen?

- We brengen de drie bedrijventerreinen in Heiloo in beeld door integrale controles (zogenoemde witte vlekken controles).
- We organiseren interne- en externe bijeenkomsten om de bewustwording rondom ondermijnende criminaliteit te vergroten.
- We breiden de inzet van het BIBOB – instrumentarium uit. Het BIBOB - beleid moet herzien worden en kan geharmoniseerd worden met de andere BUCH-gemeenten..
- We onderzoeken juridische drempels om criminele activiteiten buiten de gemeente te houden.

B. Zorg en veiligheid

Een steeds groter wordend thema is zorg en veiligheid. Er is een groep mensen die steeds vaker in beeld komt bij veiligheid, terwijl zorg beter passend zou zijn. Het gaat hier om kwetsbare mensen die mogelijk een risico vormen voor zichzelf of de omgeving. Deze problematiek kan ervoor zorgen dat ze kwetsbaar zijn om slachtoffer te worden van misbruik of vervallen in (ondermijnende) criminaliteit of ernstige overlast. Om deze problematiek aan te pakken en te blijven zorgen voor een goede opvang voor deze groep, is een intensieve samenwerking nodig tussen zorgprofessionals en veiligheidspartners.

Ambities

1. We intensiveren en/of behouden de samenwerking tussen zorg- en veiligheidsprofessionals en blijven ons inzetten voor creatieve oplossingen en aanpakken.
2. We interveniëren tijdig: strafrechtelijk en/of bestuursrechtelijk ingrijpen is een laatste middel.

Wat gaan we doen?

- We stellen processen vast rondom zorg en veiligheid en voeren waar nodig verbeteringen door en dragen oplossingen aan voor bestaande problematiek.
- Er wordt afstemming gezocht bij het Integraal beleidskader sociaal domein 2023/2026 'Iedereen doet mee!' en de gebiedsplannen van het sociaal domein.
- Er wordt multidisciplinair en regionaal georiënteerd gewerkt.

C. Jeugd en veiligheid

Het voorkomen van overlast en criminaliteit begint bij de jeugd. Juist omdat de jeugd de toekomst heeft, is het van het grootste belang dat de jeugd in Heiloo veilig opgroeit. Het gaat dan vooral om het bevorderen van beschermende factoren en verminderen van risicofactoren voor jeugdigen en gezinnen. Denk hierbij aan jongerenwerk, jongerencoaches, scholen en ondersteuning in gezinnen.

Ook vroegsignalering bij sportclubs, zwembaden of in de culturele sector zijn zeer belangrijk. Daarnaast is blijvende aandacht nodig voor de bestaande aanpak van jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit (samenwerking tussen gemeente, politie en jongerenwerk). Het allerbelangrijkst is het om in gesprek met jongeren zelf op zoek te gaan naar mogelijkheden om hun veiligheid te waarborgen.

Ambities

1. We intensiveren en verbreden de samenwerking in de jeugdketen, we brengen preventie en handhaving dicht bij elkaar om eerder te signaleren en een sluitende aanpak te creëren.
2. We interveniëren tijdig; strafrechtelijk en/of bestuursrechtelijk ingrijpen is een laatste middel.

Wat gaan we doen?

- We organiseren gesprekken met jongeren over veiligheid.
- We intensiveren samenwerking met jongerenwerk en zetten in op het creëren van een stevige sociale basis.

D. Verkeersveiligheid

De veiligheid van het verkeer is van groot belang voor de gemeente. Het verminderen van verkeersongevallen en het creëren van een veilige verkeersomgeving zijn toegevoegd aan dit plan naar aanleiding van de RIA van 19 september 2023.

Ambities

1. We geven bij de (her)inrichting van wegen prioriteit aan verkeersveiligheid.
2. We willen bewustwording creëren over verkeersveiligheid en het belang van verantwoordelijk rijgedrag bevorderen.

Wat gaan we doen?

- We gaan een plan maken om gericht in te zetten op handhaving bij verkeersovertredingen.

IX. Financiële verantwoording

Dit IVB beschrijft de beleidsambities van de gemeente Heiloo voor het veiligheidsbeleid van de komende vier jaar. De beleidsambities voor 2024 worden gedekt vanuit de bestaande begroting. Dit betreft zowel de structurele middelen voor het veiligheidsbeleid als de begrote gelden met betrekking tot het project Ondernijning.

Het IVB wordt nader uitgewerkt door middel van twee Uitvoeringsprogramma's (UVP's), één voor de eerste twee jaar (2024-2025) en één voor de laatste twee jaar (2026-2027). Ieder UVP vertaalt de beleidsambities naar praktische doelen en te bereiken resultaten. Daaraan gekoppeld zal een financiële vertaling plaatsvinden.

Het gemeentelijk beleidsveld "openbare orde en veiligheid" is al een aantal jaren sterk in ontwikkeling. Het team Veiligheid (OOV) reageert vanuit de gemeente als eerste op veiligheidsvraagstukken in de samenleving. In 2022 is geconstateerd dat het team Veiligheid op onderdelen onvoldoende is doorontwikkeld. Een verbetertraject is gestart dat nog loopt. Dit terwijl tegelijkertijd de achterliggende organisatie (ambtelijke uitvoering, samenwerking met partners) nog in ontwikkeling is. Daardoor is een aantal randvoorwaarden om de ambities uit dit beleidsplan te

realiseren op dit moment nog niet geheel in beeld. Bij het uitwerken van dit IVB in de tweejarige uitvoeringsplannen (UVP) wordt hier een nadere concretisering van gemaakt, inclusief eventuele financiële consequenties.

X. Bijlagen

Veiligheidsanalyse en Factsheet